

**Aloite tilapäisen valiokunnan asettamiseksi teknisen valiokunnan luottamuksen arvioimiseksi /
Motion för att tillsätta ett tillfälligt utskott för att utvärdera förtroendet för tekniska utskottet**

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 28.09.2026

887/00.00.01.01/2026

Valmistelija / Beredare: vs. hallintopäällikkö / tf förvaltningschef Riikka Strandström, riikka.strandstrom(at)sipoo.fi

Kunnan kirjaamoon on jätetty 24.9.2026 liitteen mukainen aloite kuntalain 34 - 35 § mukaisen menettelyn aloittamiseksi. Aloitteessa pyydetään siinä selostetuin perustein, että valtuusto käynnistää teknisen valiokunnan luottamuksen arvioinnin ja mahdollisen erottamisen sekä asettaa tätä tarkoitusta varten tilapäisen valiokunnan. Aloitteen on allekirjoittanut 11 valtuutettua. Aloite on tämän pykälän liitteenä.

Kuntalain 34 § 1 mom mukaan valtuusto voi erottaa kunnan, kuntayhtymän ja kuntien yhteiseen toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamis päätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä.

Kuntalain 34 § 2 mom mukaan valtuusto voi erottaa valtuuston ja valitsemiensa toimielinten puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamis päätös koskee puheenjohtajistoa kokonaisuudessaan.

Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljäsosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen. 24.9.2026 jätetyn aloitteen on allekirjoittanut 11 valtuutettua, joka on 25,6 % valtuutetuista.

Kuntalain 35 § mukaan, kun kuntalain 34 §:ssä tarkoitettu luottamushenkilöiden erottamista koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Tilapäisen valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Kuntalain 93 §:n säännös edellyttää, että kunnanhallitus valmistelee valtuustossa käsiteltävät asiat eräitä pykälässä pois suljettuja asioita lukuun ottamatta. Valmistelupakon piiristä ei ole suljettu pois tilapäisen valiokunnan asettamista koskevaa asiaa. Kun asia on tullut vireille, kunnanhallituksen tulee saattaa valtuuston päätettäväksi, asetetaanko valiokunta asiaa valmistelemaan. Hallituksen valmisteluksi riittää tällöin se, että hallitus tekee valtuustolle esityksen siitä, asetetaanko tilapäinen valiokunta vai ei ja saattaa asian valtuuston käsiteltäväksi.

Valtuusto päättää siitä, johtaako valtuutettujen aloite tilapäisen valiokunnan asettamiseen. Valiokunnan mahdolliselle asettamiselle tulee olla valtuuston enemmistö. Jos valtuusto päättää, ettei valiokuntaa aseteta, asia raukeaa.

Kuntalain 35 §:n mukaan mahdollisen erottamisen valmistelee valtuuston asettama tilapäinen valiokunta. Päätös on perusteltava ja siinä on mainittava, mihin luottamuspula perustuu. Mahdollinen erottaminen kuntalain 34 §:n perusteella voi perustua poliittiseen harkintaan. Perusteiden tulee kuitenkin olla asiallisia eivätkä ne voi perustua mielivaltaan.

Kuntaliiton ohjeistuksen mukaisesti tilapäisen valiokunnan työskentelyn tehokkuuden kannalta sen jäsenmäärää ei ole syytä päättää liian suureksi. Sopivan kokoinen valiokunta voisi olla viisi, korkeintaan seitsemän jäsentä.

Valiokunnan jäsenille olisi syytä valita henkilökohtaiset varajäsenet ja valinnassa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Tasa-arvolain 4 a § edellyttää, että sekä jäsenissä että varajäsenissä on oltava miehiä ja naisia vähintään 40 %. Lisäksi on syytä kiinnittää huomiota valiokunnan kokoonpanon tasapuolisuuteen ja pyrkiä siihen, että eri mielipidesuuntaukset saavat valiokunnassa edustuksensa. Varsinaisista jäsenistä valtuuston on valittava valiokunnalle puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.

Mikäli valtuusto päättää asettaa valiokunnan, valiokunta varaa teknisen valiokunnan varsinaisille jäsenille ja varajäsenille hallintolain 34 §:n mukaisen tilaisuuden tulla kuulluiksi luottamuksen menettämistä koskevista perusteista ja valmistelee varsinaisen asian valtuuston päätettäväksi.

Erottamisen kohteena oleville luottamushenkilöille on varattava tilaisuus antaa selityksensä luottamuksen menetyksen syistä ja erottamisvaatimuksesta. Kuulemisen suorittaa asian valmistelusta vastaava tilapäinen valiokunta. Asianosaisen kuuleminen hallintomenettelyssä perustuu hallintolain 34 §:ään, jonka mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka voivat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Hallintolain 33 ja 36 §:n mukaan asianosaiselle on ilmoitettava kuulemisen tarkoitus ja selityksen antamiselle varattu määräaika. Määräajan on oltava asian laatuun nähden riittävä. Asianosaiselle on samalla ilmoitettava, ettei määräajan noudattamatta jättäminen estä asian ratkaisemista.

Kuntalain 35 § 3 mom mukaan tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kunnanhallituksen lausunto. Lähtökohtana on, että kunnanhallitukselle varataan tilaisuus antaa lausuntonsa asiasta asianosaisten kuulemisen jälkeen, ennen asian viemistä valtuuston käsiteltäväksi.

Esteellisyydestä

Valtuutettujen aloitteen koskiessa teknisen valiokunnan erottamista, teknisen valiokunnan jäsenet ovat kunnanhallituksessa asian käsittelyssä esteellisiä. Kuntalain 93 §:n kuitenkin edellyttäessä, että kunnanhallitus valmistelee valtuustossa käsiteltävät asiat, kunnanhallituksen on asiaa enemmälti käsittelemättä syytä saattaa valtuuston päätettäväksi, asetetaanko valiokunta valmistamaan erottamista eli johtaako erottamisaloite jatkovalmisteluun.

Jos mahdollisesti erotettavat luottamushenkilöt ovat myös valtuutettuja, he eivät korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaan ole kuitenkaan esteellisiä käsittelemään erottamistaan valtuustossa (KHO 1998:19).

Erottamisasiaa koskevan valtuustoaloitteen allekirjoittamisen ei voida katsoa tekevän allekirjoittajista sellaisia asianosaisia, että he olisivat esteellisiä osallistumaan asian käsittelyyn valtuustossa. Allekirjoittaja voidaan myös valita asiaa valmistelevan tilapäisen valiokunnan jäseneksi ja varajäseneksi.

Tilapäisessä valiokunnassa sovelletaan hallintolain 28.1 §:n esteellisyysperusteita eli esteellisyyden arviointi on tiukempaa kuin valtuutetun esteellisyys valtuustossa. Tilapäisen valiokunnan tehtävänä on valmistella valtuustolle toimielimen erottamista koskevaa asiaa. Valiokuntaan ei tulisi valita valtuutettuja, jotka itse tai joiden hallintolain 28

§:ssä tarkoitettu läheinen on kyseisen toimielimen jäsen tai varajäsen, koska he ovat esteellisiä valmistelevaan omaa tai läheisen erottamista eivätkä siten voisi osallistua valiokunnan työskentelyyn.

Kirjaamoon 24.9.2026 jätetyssä 11 valtuutetun allekirjoittamassa aloitteessa esitetään määräaika asian käsittelylle valtuustossa. Teknisen valiokunnan jäsenten ja varajäsenten lukumäärä on yhteensä 14 henkilöä. Hyvän hallintotavan mukaisesti kutsu kuulemiseen tulee toimittaa n. 1-2 viikkoa ennen kuulemistä. Valtuusto käsittelee aloitteen ja tilapäisen valiokunnan perustamisen kokouksessaan 5.10.2026. Näin ollen aloitteessa esitetty määräaika seuraavaan käsittelyyn 16.11.2026 ei ole hyvän hallintotavan mukainen, sillä mahdollisesti perustettavalle tilapäiselle valiokunnalle tulee osoittaa riittävästi työaikaa asian huolelliseen valmisteluun.

Esittelijä / Föredragande Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael

Ehdotus / Förslag

Kunnanhallitus päättää yllä esitetyin perustein

1. todeta asian tulleen vireille kuntalain 34 §:ssä tarkoitettuna teknisen valiokunnan luottamuksen arvioimista ja mahdollista erottamista koskevana asiana.

Tämän lisäksi kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto päättää

2. asettaa kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelevaan teknisen valiokunnan luottamuksen arvioimista ja mahdollista erottamista,

3. valita tilapäiseen valiokuntaan viisi jäsentä ja kullekin henkilökohtainen varajäsenen valtuutetuista tai varavaltuutetuista ja ottaa valiokunnan kokoonpanossa huomioon sitä koskevat vaalikelpoisuus-, esteellisyys- ja tasa-arvosäännökset,

4. nimetä valiokunnan varsinaisista jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan,

5. että tilapäinen valiokunta kokoaa asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisen aineiston ja selvittää teknisen valiokunnan luottamuksen jatkumisen edellytykset ja

6. että valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin kunnan hallintosäännön määräyksiä, asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin.

====

Kommunstyrelsen beslutar med ovannämnda motivering

1. att konstatera att ärendet väcks som utvärdering av förtroendet för tekniska utskottet och eventuell återkallande av förtroendeuppdrag som ledamöter i tekniska utskottet i enlighet med 34 § i kommunallagen.

Dessutom beslutar kommunstyrelsen föreslå fullmäktige att fullmäktige

2. tillsätter ett tillfälligt utskott som avses i 35 § i kommunallagen för att bereda utvärdering av förtroendet för tekniska utskottet och eventuell återkallande av förtroendeuppdrag som ledamöter i tekniska utskottet,

3. utser fem ledamöter och deras personliga ersättare i det tillfälliga utskottet bland de förtroendevalda eller ersättarna och beaktar gällande bestämmelser om valbarhet, jäv och jämställdhet,
4. utser en ordförande och en vice ordförande för det tillfälliga utskottet bland ledamöterna,
5. beslutar att det tillfälliga utskottet sammanställer allt material som är nödvändigt för att avgöra ärendet och utreder förutsättningar för fortsatt förtroende för tekniska utskottet och
6. beslutar att utskottets arbete följer bestämmelserna i kommunens förvaltningsstadga till tillämpliga delar, att utskottet behandlar ärenden utgående från ordförandens redogörelse och att utskottet kan utse en sekreterare.

Käsittely / Behandling

Päätös / Beslut

Liitteet / Bilagor

Liite Bilaga 1 - Aloite tilapäisen valiokunnan asettamiseksi

Liite Bilaga 2 - Luottamushenkilöiden erottaminen epäluottamuksen perusteella, Kuntaliiton julkaisu